

[Christophersen.]

den udvikling, der ligger i finanslovsforslaget fra i år og til næste år, ikke, at de besparelser, man opererer med for 1978, i virkeligheden er alt for små, og er konsekvensen ikke, at man allerede nu burde tage langt alvorligere fat på udgiftsudviklingen i næste finansår igen?

Det, som er baggrunden for, at der er denne skævhed mellem udgiftssiden og indtægtssiden, er jo en lang række former for automatik i de offentlige finanser. Hvis vi går over til udgiftsbudgettet, så ser vi dér, at de lovbundne tilskud stiger med ca. 14 pct. Hvis vi ser på de generelle tilskud til kommunerne, så vokser de med ca. 20 pct. Og hvis vi vedrørende de rammebelagte udgifter ligesom foretager en rensning og siger: nu ser vi væk fra besparelser, og vi ser væk fra udgifter til beskæftigelsesfremme, så ville der også på det rammebelagte område have været en ganske stærk vækst på over en halv snes procent. Det er, om jeg så må sige, det, der er indbygget i udgiftssiden. Selv om vi befinder os i en anden økonomisk situation end for 5 år siden, fortsætter tingene, ikke uændret, men de fortsætter alligevel i et ganske rask tempo, selv om indtægtsforudsætningerne og de øvrige økonomiske forudsætninger i samfundet ikke passer til situationen.

Hvis vi omvendt går over til indtægtsbudgettet, er det et ganske andet billede, der møder os. Så ser vi nogle kildeskatteindtægter, som vokser meget beskedent med 3-4 pct. Vi ser nogle punktafgifter, som kun vokser, fordi man har gennemført afgiftsforhøjelser. Hvis ikke de var gennemført, havde de været akkurat de samme næste år, som de er i år. Det eneste, der i og for sig følger nogenlunde med, er moms. Hvis vi ser væk fra den midlertidige momslempelse, så løfter merværdiafgiften sig med vel 11, 12, 13 pct., men indtægtssiden er i og for sig i en lige så sørgelig forfatning som udgiftssiden.

Det er de farlige tendenser, som ligger foran os, og som kommer til at påvirke også de efterfølgende års finanslove. Derfor rejser de selvfølgelig en lang række krav til folketinget og ikke mindst til regeringen, og efter min opfattelse rejser de krav om fortsatte og stigende besparelser på de rammebelagte udgifter ud over det, man har aftalt. De rejser krav om en mindre automatik og større besparelser på de lovbundne områder. De rejser spørgsmål om, på hvilket grundlag de generelle tilskud i fremtiden skal beregnes. De rejser i allerhøjeste

grad også spørgsmålet om, hvorvidt den automatiske regulering, vi i dag har for personfradragets vedkommende, er rigtig, om den er realistisk, eller om det var et andet grundlag, vi skulle finde.

Disse ting er nogle af dem, man bliver nødt til at tage fat på, hvis man i de kommende år overhovedet skal få statsfinanserne til at svinge i en bedre retning end i dag. Jeg taler slet ikke her om balance, det er et andet problem, men hvis vi bare skal undgå en forværring af situationen, så er det den slags spørgsmål, der rejser sig.

Hvis jeg så skal konkludere, hvad kommer der så ud af dette? Ja, efter vores opfattelse er der ikke i dette finanslovsforslag nogen løsning på det alvorlige valutamæssige problem, der nu tegner sig. Der er ikke noget oplæg til, hvordan man forhindrer, at ledigheden i 1977 stiger. Der er heller ikke i den politik, regeringen i øvrigt fører, gjort noget alvorligt forsøg på at klare disse to vanskeligheder. Det hænger bl. a. sammen med, at der ikke er udtryk for en virkelig vilje til at begrænse udgiftsstigningerne, der er tværtimod en vilje til på ny at vikle sig ind i statslånsoperationer, som ud fra korttidsbetragtninger kan være nyttige, men som ud fra en langtidsbetragtning kan være overordentlig betænkelige.

Det rejser derfor til sidst nogle afgørende politiske problemer: hvad er det regeringen vil? Hvad er det dens støttepartier vil? Hvordan vil finansministeren og de fem partier, der står bag ham, bære sig ad med at sætte under skuddet ned næste år og i de kommende år? Vil man virkelig holde sig til de 1.500 mill. kr., der er aftalt for 1977-78, og det ekstrabeløb, der er aftalt for næste år, eller er man parat til at gå ind i forhandlinger om væsentlig større besparelser? Hvad vil man gøre fra regeringens side, fra dens støttepartiers side for at begrænse ledigheden i det kommende år? Er man indstillet på afgørende at tage den økonomiske politik op til revision, som man aftalte i august måned, eller vil man holde sig til det, som hr. Erling Olsen for et øjeblik siden så flot gav udtryk for: at man mente, at man havde ramt lige i plet: man stod lige langt fra fuld beskæftigelse og fra balance på valutaregnskabet? Jeg ved ikke, om det skulle forstås sådan, men sådan opfattede jeg det. Vil man bare blive stående dér, hvor man står? Vil man bare holde sig til den letsindige erklæring fra i lørdags om, at man absolut ikke har i sinde at ændre noget